

שם: _____ . ציון: _____ .

הערה: _____ .

חתימת הורים: _____ .

מבחן (דף ד: – ה.)

חלק א'

א. מה מיותר אם נלמד דין ביאה בק"ו מאמה עבריה.

תשובה: האות ה' של המילה "ובעלה".

ב. מדוע אי אפשר להכניס בק"ו את הסברא שזקוקה ועומדת.

תשובה: לר"י כיון שעיקרהמצוה היא להקים שם לאחיו על ידי הביאה לכן אמרה התורה שביאה תועיל, ולרש"י ור"א כיון שביבמה ביאה עושה נישואין ולא שייך כלל ללמוד על ביאה של אירוסין.

ג. מהי הפירכא שלא מעיקר הדין על הלימוד של ביאה מאמה עבריה ומהי הפירכא מעיקר הדין.

תשובה: הפירכא לא מעיקר הדין מה ליבמה שכן נקנית בביאה ואינה ניקנית בבכסף, ומעיקר הדין שכן זקוקה ועומדת.

ד. באיזה סוג לימוד לומדים כסף, שטר, וביאה, של קידושין.

תשובה: כסף מפורש "כי יקח" (ומגזירה שוה אני יודע שזה כסף), שטר מהיקש של "ויצאה והיתה", ביאה ממשמעות הפסוק "ובעלה".

ה. מהי הסברא לאביי ומהו הלימוד לרבא שאי אפשר לגרש בכסף.

תשובה: לאביי וכי סניגור יעשה קטיגור, לרבא לרבנן שכתוב "וכתב" לדיה"ג שכתוב "ספר כריתות".

ו. מדוע אי אפשר ללמוד שטר קידושין בק"ו מאמה עבריה.

תשובה: לעולא רב הונא כיון שאמה עבריה לומדים מאשה, ולרב חדא תי' א' שכן יוצאה בכסף תי' ב' ששטר אמה עבריה אב כותבו שהוא המוכר ושטר קי' הבעל כותב שהוא הקונה.

ז. מדוע אי אפשר ללמוד שטר קידושין בק"ו מקרקע או מטלטלין.

תשובה: מקרקע שכן קונין אגבה מטלטלין, ממטלטלין שכן פודין הקדש ומער שני.

ח. מדוע אין הו"א ללמוד בהיקש שיגרש בביאה.

תשובה: תי' א' שלרחה ממנו בא וביאה זה מעשה קירוב, תי' ב' שהרגילות שמגרש כאשר ראה בה ערות דבר ואסורה עליו בביאה.

ט. מה נחשב בית אביה, הוכח זאת.

תשובה: כל יוצאי חלציו שהרי יהודה אמר לתמר שבי אלמנה בית אביך ואביה שם כבר מת.

י. מדוע על מנת שלא תלכי לבית אביך לעולם זה לא כריתות.

תשובה: כיון שלעולם אגודה בבעל לקיים התנאי שהרי תמיד יש בית אביה גם אצל יוצאי חלציו.

יא. מה ההבדל אם כתוב "לא משמע להו" או "לא דרשי להו".

תשובה: לא משמע הפירוש שכלל אינם דורשים זאת, ולא דרשי הכוונה שאת הדרשה הזו אינם דורשים.

חלק ב'

- א. איך שואלת הברייתא לפי תוס' שנלמד ביאה בק"ו ויהיה כתוב "ובעל" (בלי ה') הרי אז לא תהיה פירכא ו"ובעל" מיותר שיש ק"ו. תשובה: כיון שמילתא דאתיא בק"ו טרח וכתב לה קרא. (מהרש"א)
- ב. האם שייך להקשות שנלמד בק"ו ביאה מכסף, ואם כן מה התירוץ לזה. תשובה: לר"י שייך והתי' כ"ש יבמה תוכיח שביאה קונה בה ולא כסף (מהרש"א). ולרש"י ולר"א אי אפשר שהרי זה שני סוגי קנינים.
- ג. האם אי אפשר ללמוד מאמה עבריה קידושי שטר או שאפשר רק שיש על זה פירכא. תשובה: לעולא ור"ה א"א שהרי א"ע לומדים מאשה, לר"ח לתי' א' אפשר רק יש פירכא מכסף לתי' ב' א"א שאין השטרות דומים.
- ד. על איזה שטר מדברת הגמ' בפירכא מפדיון הקדש ומעשר שני, באר מדוע. תשובה: לרש"י על שטר התחייבות למעות הפדיון, לרשב"א שטר שכתוב בו הרי הקדש זה פדוי שהרי על שטר כזה מדובר בקידושין.
- ה. האם אי אפשר להכניס את הפירכא של פדיון לק"ו בגלל שזה דין או בגלל שזה כתוב בתורה. תשובה: בגלל שזה כתוב בתורה. כך לשון התוס'.
- ו. האם אפשר לכתוב שטר קידושין על קרקע, והאם אפשר לקדש ע"י קרקע מדין שוה כסף. תשובה: אי אפשר שהרי לומדים היקש קידושין מגירושין וכמו בגירושין אי אפשר כך בקידושין, נחלקו בזה י"א בר"ן שסובר שגם בזה נלמד היקש שלא מועיל והר"ן והרשב"א חולקים וסוברים שלגבי דין שוה כסף אין את הדין של מחובר שהרי אין בגי' דין שו"כ.
- ז. אין סניגור נעשה קטיגור בגלל שהמקרים הפוכים (קידושין וגירושין) או בגלל שהפעולות הפוכות (לקדש ולגרש). תשובה: שהפעולות הפוכות.
- ח. "האי כספא לחוד והאי כספא לחוד" הם שונים בגלל הקנין או בגלל המילים. תשובה: לסמ"ע הקנין שונה שקי' זה כסף עבור שווי גי' ודאי זה כסף למעשה קנין, ולב"ח והט"ז (וכן בלשון רש"י) שהמילים שונות.
- ט. איך לומדים בהיקש של קידושין וגירושין רק שטר ולא כסף הרי אין היקש למחצה. תשובה: אין היקש למחצה זה לגבי הדין שמקישים אבל לגבי דין כסף לא מקישים כלל.
- י. קנין אגב דאורייתא או דרבנן ומה נפקא מינה בזה אצלינו. תשובה: בתוס' כאן משמע שזה דאורייתא שהרי פורך את הלימוד מקרקע לשטר בקי' מחמת דין אגב, ותוס' ב"ק סובר שזה דרבנן וקשה נלמד שטר בק"ו מקרקע. (גליון הש"ס).
- יא. האם קונים מטלטלים אגב שקונים בקרקע או אגב שקונים קרקע, באר לפי זה את פירכת התוס' על הק"ו מקרקע לשטר. תשובה: אגב שקונים קרקע קונים מטלטלין, הפירכא של תוס' שרואים שקרקע יש לה חשיבות שהמטלטלין בטלים אגבה בקנין.
- יב. מה הדין אם אמר לה "הריאת מגורשת על מנת שלא תלכי לבית פלוני לעולם" הוכח זאת. תשובה: מגורשת שהרי סתם בית פלוני מכרו או מת מותרת.

ברכת הצלחה מרובה והתעלות בהבנה והתמדה.

זכור המידות הם קניני התורה

פתחו לי פתח כפתחו של מחט ואני אפתח לכם כפתחו של אולם

נדמה לך שלא שייך שתגיע לדרגה גבוהה ואתה צודק כי כל יכולתך היא כפתחו של מחט אבל דע לך שהקב"ה הוא יפתח לך כפתחו של אולם ואין גבול לדרגות יכולתו של הקב"ה, ואחרי האולם הראשון צריך לפתוח שוב כפתחו של מחט ולא לחשוב שאני חייב דוקא כפתחו של אולם כי הרי אינך יכול אלא שוב ושוב פתח כפתחו של מחט ואז תזכה לאולמות של תורה.